

Kopott ékszerdoboz?

Csodálva szemléli a külföldi turista a Halászbástyáról a főváros panorámáját. Gyönyörű ez a Budapest — mondja. Nézőpont dolga, ki, hogyan minősíti fővárosunkat attól függően, hogy a látogató Helsinkiből, Bécsből vagy Isztambulból érkezett. Egy nyugati újságíró a minap azt írta rólunk: *a Duna ékszerdoboz* ez a város, csak kicsit kopottas a patinája. Igaza lenne?

Az elmúlt években a fővárosban mintegy 6 *milliárd forintot* fordítottak közvetlenül a rendre és a tisztaságra. Mégis — a fejlődés ellenére — az anyagi, fizikai és szellemi erőfeszítések nincsenek arányban az elért eredménnyel. Pestiesen szólva, a szemetelés „lépést tart” az anyagi, technikai eszközök számának növekedésével. Pedig a budapesti pártbizottság kezdeményezésére az elmúlt években *számtalannak* erőfeszítés történt a főváros általános rendjének, tisztaságának és közbiztonságának javítása érdekében. Már mintegy 500 kilométernyi járdahosszon sok tucat járdamosó gép dolgozik: évente a díjtalan lomtalanítás mellett három nagytakarítást végeznek a közterületeken; több ezerrel növelték a hulladéktárolókat; korszerű telefonfülkéket, virágos pavilonokat állítottak fel, a műveletlen földterület nagysága 44 hektárra csökkent. Az italbolt-korszerűsítési programban több mint 100 üzletet átalakítottak, 18 végleg megszűnt.

A főváros lakosságának zöme támogatja a rend, a tisztaság és a közbiztonság javítására hozott intézkedéseket, egyetért az ezzel kapcsolatos törekvésekkel. Mégis elgondolkodtató: a villamosmegállóknál, az üzletek bejárata előtt *évente mintegy 500 millió csikket dobunk el az utcán, minden negyvenedik budapesti lakos felelőtlenül!* Az utca rendjét, tisztaságát, a közlekedés biztonságát, a környezetet sértő és veszélyeztető cselekmények miatt tavaly a budapestiek közül feljelentés alapján *mintegy 50 ezer személyt marasztaltak el.*

A szemetelőkkel és rendbontókkal szemben a ráolvasás helyett a tettenérés-kor alkalmazott *helyszíni bírságolás* lenne a leghatásosabb. Tavaly az e joggal felruházott tanácsi dolgozók mindössze 436 személyt marasztaltak el többnyire jogosulatlan közterület-foglalás és köztisztasági szabálysértés miatt. A hatékonyabb munkát azonban e dolgozók *korlátozott jogköre* akadályozza. Ugyanez a helyzet a Fővárosi Közterületfenntartó Vállalat ellenőrei esetében is: igazoltatási joguk nincs, emiatt feljelentéseik gyakran adathiányosak, így az eljárást sokszor meg kell szüntetni. Gondolom, minden tisztességes, a főváros rendjét, tisztaságát féltő állampolgár egyetértene azzal, *ha a bírságolás összegét emelnék!*

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják: kívánatos a *társadalmi ellenőrzés körét bővíteni.* A felszólítás, a figyelmeztetés és a feljelentés kezdeményezése általában nem elégséges, különösen nem az egyes kirívóan vandál magatartást tanúsítók megfékezésére. Noha az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények csökkenő tendenciát mutatnak, a főváros rendjét, tisztaságát sértő cselekmények visszaszorításához *fűződő társadalmi érdek* azt kívánja, hogy Budapestnek önálló, megfelelő jogkörrel felruházott *rendészete* legyen.

A rend megszilárdítása és megóvása *közügy:* mindannyiunkon múlik, hogy fővárosunk a külföldiek szemében is tisztán csillogó ékszerdoboz legyen. Az illetékes fővárosi vezetők tőlünk, *a 2 millió budapestitől várják a segítséget.*

Zele Ferenc